

Reageren?

Als u wilt reageren op artikelen in deze krant, kunt u schrijven of mailen (met vermelding van uw adres!) naar: Het Parool, Postbus 433, 1000 AK Amsterdam of hetlaatstewoord@parool.nl

het laatste woord

Verkiezingen geen populariteitspoll

Een lijstduwer is een bekend persoon wiens naam op de kandidatenlijst van een politieke partij voor de verkiezingen staat. Vaak krijgen ze genoeg voorkeurstemmen voor een zetel. Soms nemen ze die in, soms niet.

KEES VAN DER MALEN

Wat is de overeenkomst tussen Froukje Pechtold, Maarten van Rossem en Boris van der Ham? Alle drie stonden ze vorige week kandidaat voor de gemeenteraad in hun woonplaats, alle drie werden ze gekozen en alle drie nemen ze hun zetel niet in. Wat verbindt deze personen het meest? Het feit dat ze de kiezer hebben bedot. Als lijstduwer leenden ze hun naam aan de kandidatenlijst van hun partij, maar eenmaal gekozen zeiden ze mooi dankjewel.

Misschien is het goed deze drie gevallen nader te bekijken. Dan zie je als kiezer ook beter hoe je wordt beduvel.

Allereerst Froukje Pechtold-Ideema, echtgenote van D66-leider Alexander Pechtold. Zij stond in haar woonplaats Wageningen op plaats achttien van de D66-lijst en werd tot haar schrik met voorkeurstemmen gekozen. Dat was niet de bedoeling. Voor het raadswerk 'had ze geen tijd', bleek daags na de verkiezingen. Na overleg liet ze vervolgens weten dat ze 'op de achtergrond' actief zou zijn in de gemeenteraadsfractie. Haar 'nee' in Wageningen moest natuurlijk haar man in Den Haag niet belasten. Alleen zei ze dat er niet bij.

Dan Maarten van Rossem, nationaal knuffelhistoricus en PvdA'er. Hij was lijstduwer van zijn partij in Utrecht. Kreeg een macht aan voorkeurstemmen en werd als nummer vier van de PvdA-kandidaten gekozen. Alleen gaat Van Rossem niet in de gemeenteraad van Utrecht zitten. Hij heeft het veel te druk met zijn andere 'besognes', verklaarde

zijn vrouw na de verkiezingen namens haar man. Trouwens, had hij niet al maanden geleden laten weten dat zijn plek op de kandidatenlijst vooral moest worden gezien als een protest tegen de politieke stemming in Nederland?

Zouden de elfhonderdzoveel kiezers op Maarten van Rossem stuk voor stuk hebben geweten dat ze op een niet-kandidaat stemden? Het blijft gissen, maar zot is het wel dat iemand op een kandidatenlijst gaat staan als vorm van protest. Dan had de populaire historicus met een sandwichbord voor het stadhuis moeten gaan staan, een advertentie kunnen plaatsen, of wie weet wat voor andere persoonlijke actie moeten ondernemen. Maar hij had weg moeten blijven van de kandidatenlijst. Verkiezingen zijn immers geen populariteitspoll voor BN'ers.

Nog iets ingewikkelder is het gedrag van D66-Kamerlid Boris van der Ham. Hij was lijstduwer van D66 in Amsterdam, werd met voorkeurstemmen gekozen en neemt geen zitting in de raad. Van der Ham wordt wel duoraadslid, zoveel als een nepfiguur. Hij maakt immers geen deel uit van de gemeenteraad, maar ondersteunt alleen een echt raadslid.

Froukje Pechtold, Maarten van Rossem en Boris van der Ham zijn drie pregnante voorbeelden van een breder verschijnsel. Steeds vaker zetten partijen bekende figuren in om stemmen te trekken. Bij de Kamerverkiezingen van 2006 kon je bij de Partij voor de Dieren kiezen uit uiteenlopende types als Kees van Kooten, Maarten 't Hart en Georgina Verbaan. Stuk voor stuk vast overtuigde vegetariërs, maar stuk voor stuk in ieder geval geen aspirant-politici.

Je kunt erop vertrouwen dat bij de komende Kamerverkiezingen nog meer BN'ers de kandidatenlijsten gaan vervuilen. Het is voor partijen een goedkope manier om hun lijst aanzien te geven. Maar eigenlijk zou je moeten hopen dat partijen met deze flauwekul stoppen.

Partijen die zichzelf en de kiezer serieus nemen, nomineren kandidaten die daadwerkelijk kandidaat zijn. Niet-kandidaten zijn in wezen een belediging van de kiezer.

Een vrouw brengt op 3 maart in het stemlokaal Monnikendammerplantsoen in Amsterdam haar stem uit. FOTO KOEN VAN WEEL

Repressie is soms nodig, maar leidt niet tot een oplossing

Op 8 maart kwam naar buiten dat de Stichting Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) uit eigen onderzoek concludeert dat politici te snel kiezen voor contraproductieve repressieve maatregelen. Wij van de Stichting Streetcornerwork signaleren al jaren dat er veel meer gekeken moet worden naar het oplossen van

de problemen in plaats van het verplaatsen ervan.

We hopen dat de periode waarin de ene politicus nog een hardere maatregel lanceert dan de andere, om maar te laten zien hoe daadkrachtig ze zijn, nu ook afgesloten kan gaan worden.

De dagelijkse praktijk leert ons dat dergelijke maatregelen meestal niet

werken en soms zelfs een averechts effect hebben. Repressie is soms nodig, maar leidt niet tot een oplossing.

De camera's en de pieppalen zijn namelijk niet in staat om een vertrouwensband op te bouwen met de jongeren, te bemiddelen, hen aan te spreken op gedrag, en bijvoorbeeld te helpen bij het zoeken naar school

en/of werk. De Stichting Streetcornerwork weet uit ervaring dat de kans op gedragsverandering bij deze tijdrovende en niet direct zichtbare inzet vele malen groter is dan bij het verjagen van jongeren middels straatcoaches of pieppalen.

Geachte politici, de gemeenteraadsverkiezingen zijn net achter de rug. De onderhandelingen zijn

nu in volle gang, de nieuwe coalities worden gevormd: dit is het perfecte moment om in gesprek te gaan en afspraken te maken over een beter evenwicht tussen zorg/preventie en repressie.

Joost van Hienen, Amsterdam teamleider Zuid / Nieuw West, www.streetcornerwork.eu